

MŠ Sedmikráska, Benešov nad Černou 86

Mateřská škola Sedmikráska Benešov nad Černou se nachází v úpatí Novohradských hor nedaleko jižních hranic s Rakouskem. Její součástí je i detašované pracoviště MŠ Pohorská Ves.

V Benešově nad Černou sídlí firma, která v posledních letech nabízí pracovní místa i pracovníkům ze zahraničí. Ti zde mají možnost nejen práce, ale i ubytování. Čím dál častěji sem přijíždí se svými dětmi, příp. se jim dítě narodí u nás v České republice. Tyto děti pak přichází do naší MŠ. Jsou na tom podobně, jako jejich rodiče - v naprosté většině bez znalosti češtiny. To se stává největší překážkou pro jejich integraci.

Děti cizinců navštěvovaly naši MŠ i v minulých letech, ale v posledních třech letech se jejich počet výrazně zvýšil. Např. ve školním roce 2013/2014 bylo z celkového počtu 46 dětí zapsáno 7 cizinců. Ve školním roce 2014/2015 z 44 dětí cizinců 9. Byly to děti vietnamské, bulharské, mongolské a ukrajinské národnosti.

Největší překážkou pro integraci dětí cizinců je zcela jistě neznalost češtiny. Neschopnost domluvit se, porozumět. Proto jsme se postupem času zaměřili právě na podporu osvojování si češtiny jako druhého jazyka.

Zpočátku jsme k dětem cizinců přistupovali spíše přirozeně, intuitivně. Uvědomili jsme si, že jsme při kontaktu, hovoru s nimi, přirozeně zpomalili řeč, vyjadřovali se v kratších větách. V komunikaci jsme používali ve větší míře neverbální prvky. Výraznou mimiku, gesta, pohyb. Pohyb provázel i jednoduché slovní pokyny. Naše zkušenosti potvrdily to, co je popsáno v literatuře a prokázané – pro usnadnění zapamatování je důležité právě propojení slov, frází, vět s pohybem, s názorným ukázáním.

Ověřili jsme si, že metodické postupy jsou obdobné jako při výuce cizího jazyka dětí předškolního věku.

Osvědčilo se nám propojení písniček s pohybem, jejich dramatizace. Tady děti reagovaly často velmi pozitivně, s radostí.

V minulém školním roce se nám podařilo dětem cizinců poskytnout 30 minutový blok k podpoře aktivního vyjadřování, a to i několikrát týdně. V malé skupině byla možnost věnovat se těmto dětem opravdu individuálně.

Pro úspěšnou integraci dětí cizinců je důležité jejich přijetí, sblížení s českými kamarády. Tomu napomáhá nejen příprava dětí na nové kamarády z cizí země, ale především chování učitelky k těmto dětem, které je pro ostatní děti vzorem.

Podarilo se nám zapojit některé rodiče dětí cizinců do činností s dětmi. Oblíbenými se stala společná rodinná tvoření.

Na počátku letošního školního roku (již v září) jsme také všichni pedagogové absolvovali vzdělávací seminář poskytnutý NIDV „Hry ve výuce češtiny jako cizího nebo druhého jazyka“. Praktický obsah tohoto semináře - jak pracovat s dětmi cizinci - byl pro nás všechny přínosný, fundovaně vedený, v příjemné atmosféře a velmi inspirativní.

Při podpoře integrace dětí cizinců do mateřské školy bychom rádi pokračovali v již (i námi) ověřených postupech:

- při nástupu dítěte vytvoření bezpečného prostředí pro jeho adaptaci;
- přípravu dětí v mateřské škole na příchod nového kamaráda z jiné země, s neznalostí našeho jazyka;
- zapojení rodin dětí cizinců do činnosti mateřské školy, do mimoškolních akcí;
- využití časových bloků 20 až 30 minut pro skupinovou práci s těmito dětmi.

Rádi bychom se zaměřili na další možnosti k podpoře úspěšné integrace dětí cizinců:

- více se do hloubky informovat o rozdílech – a to nejen v komunikaci – jiných kultur;
- studiem si prohloubit znalosti a dovednosti pro podporu dětí cizinců k osvojování si češtiny jako druhého jazyka;
- zajistit si materiály a metodiky pro výše uvedené studium, využívat portál „inkluzivniskola.cz“;
- zlepšit možnosti informování rodičů (informace poskytovat v jejich mateřském jazyce, ať již formou tiskopisů, či využití přítomnosti tlumočnicka).

Důležité bude využití finančních zdrojů, které se nabízejí k podpoře integrace dětí cizinců, např.:

- na výše zmíněnou možnost bloků k osvojování si češtiny, které by vedla buď paní učitelka, nebo znalý asistent;
- možnost menšího počtu dětí ve třídě a tím individualizaci vzdělávání;
- užší zapojení rodičů dětí cizinců do činnosti mateřské školy, jejich aktivnější přístup.

Budeme se snažit pro děti cizinců a jejich rodiče vytvářet vstřícné a otevřené prostředí. Prostředí, které se může inspirovat právě přístupem dětí k sobě navzájem. A také k dětem cizinců. Příliš totiž nevnímají, jak ten druhý vypadá, ale jaký je.

